

แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี Guidelines of Educational Management for Employment of Vocational Student at Vocational Education Institutions in Chonburi Province

ปучุขร์สม์ ตันประภัสร์^{*1}, วรชัย วิภูอุปโภคตร² และธีระพงษ์ บุศราภูกุล³

Puncharat Tanprapat^{*1}, Vorachai Viphoouparakhot² and Theerapong Busarakoon³

^{*1}นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²⁻³หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

^{*1}Graduate student in Educational Administration, Siam Technology College

²⁻³Master of Education in Educational Administration Program, Siam Technology College

e-mail: Vorachaiv@Siamtechno.ac.th

Received: September, 28 2022

Revised: October, 22 2022

Accepted: October, 31 2022

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาในเชิงพื้นที่เป็นการปรับบทบาทการบริหารการศึกษาที่ให้รัฐส่วนกลางหรือหน่วยระดับชาติตัดสินใจในเชิงปฏิบัติน้อยลงและถ่ายโอนบทบาทเหล่านั้นไปให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ระดับล่างมากยิ่งขึ้นซึ่งครอบคลุมทั้ง “ระดับโรงเรียน” และ “ระดับภูมิภาค” โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งแก้ปัญหา โดยใช้โจทย์พื้นที่เป็นฐานเพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องตามบริบทความต้องการของพื้นที่ซึ่งเมื่อพิจารณาสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรีมีปัญหาในการจัดการศึกษาตามนโยบายของส่วนกลางขาดการมีส่วนร่วมกับภาครัฐในระดับพื้นที่เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่โดยเน้นการเป็นฐานส่งเสริมการมีงานทำและเสนอแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 6 แห่ง จำนวน 341 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณะทำงานการจัดการศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งจังหวัดชลบุรีที่ 84/2559 (2560) จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน ซึ่งมี 3 ด้าน พบว่า ด้านการประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรีผ่านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา เป็นด้านกระบวนการพัฒนาและดำเนินการนำหลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี และด้านการวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนแนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย (1) กำหนดให้มีคณะกรรมการในวางแผนและการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (2) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนในการบริหารจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ (3) สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน เช่น ด้านการจัดการเรียนการสอน การระดมทรัพยากร (4) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะส่งเสริมการมีงานทำสอดคล้องมาตรฐานอาชีพ มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ และการจัดการเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างคนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และ (5) การกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกลไกการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำอย่างชัดเจน

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ, สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี

ABSTRACT

Area based education is a realignment of the role of education administration that allows central states or national bodies to make fewer practical decisions and transfers those roles to lower-level local authorities. “School level” and “regional level” by providing opportunities for various stakeholders in the community area to participate with the government in education management aimed at solving problems. using area problems as a base for the use of resources available in the area to be effective in accordance with the context of the needs of the area, when considering vocational education institutions in Chonburi Province, there are problems in managing education according to the central policy, lack of participation with the government at the area level to produce graduates according to user needs. The objectives of this research were to study area-based education management with an emphasis on being a base for employment promotion and to propose guidelines for educational management for employment in vocational schools in Chonburi Province. This research uses a combination of both quantitative and qualitative research methods. The respondents were 341 administrators

and teachers in 6 public and private vocational schools. The sample size was determined from the table of Krejcie and Morgan using a simple random sampling method and interviewed faculty members. Work on education management who have been appointed according to the Order of Chonburi Province No. 84/2559 (2017), amounting to 10 people by choosing a specific type. Data were analyzed by content analysis. The statistics used in the research were as follows: Frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation (S.D.)

The results showed that the implementation of educational institute administrators and teachers in educational management for employment of vocational education institutions in Chonburi province found that the overall level was at a high level. In terms of evaluating the effectiveness of the curriculum of education management for employment in Chon Buri province, the quality of learners had the highest average, followed by the process of developing and implementing educational curriculum for employment. used for educational institutions in Chonburi province and in planning for the preparation of curricula for employment of educational institutions at high levels respectively. Vocational education in Chonburi Province consists of the following: (1) establishing a committee in planning and driving education management for employment; (2) developing an information database system for information in decision-making or planning in educational administration to promote employment; (3) create a network of partners for cooperation in education management for employment and giving opportunities to various stakeholders In the community area, participate in the management of educational institutions in all aspects, such as teaching and learning management. Resource mobilization (4) Develop competency-based curriculum to promote employment in accordance with professional standards It is modern and aims to meet the needs of the country. and teaching and learning management should shift towards building people with 21st century skills; and (5) supervision, monitoring and quality monitoring. There should be opportunities for all sectors in the local community to participate in traceability in order to lead to improvements. Mechanism of education management for having a job is clear.

Keywords: Educational Management Guidelines for Employment, Vocational Education Institutions in Chonburi Province

---

บทนำ

การขับเคลื่อนให้ประเทศไทยสู่ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกยุคศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ทำให้ความต้องการกำลังคนที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมทั้งแรงกดดันจากภายในประเทศ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทศนคติความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของคนไทยที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเติบโตของเศรษฐกิจที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใสและมีปัญหาคอร์รัปชันเป็นวงกว้าง จึงส่งผลให้การผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาไม่เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มที่ บางส่วนของสังคมยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรจะเป็น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ดังนั้นการที่จะดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่เรียกว่า “การปฏิรูปประเทศไทย” ทำให้รัฐบาลกำหนด “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” เป็นกรอบในการพัฒนาประเทศระยะยาว กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาไว้ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ สมรรถนะและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การศึกษาจึงได้รับความคาดหวังจากทุกภาคส่วนว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นกลไกหลักที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมศักยภาพคน การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการและรองรับการพัฒนาประเทศ มุ่งพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานภายในประเทศ เรียนจบแล้วมีงานทำและมีขีดความสามารถแข่งขันในระดับสากล ให้มีความเพียงพอ รองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของรัฐบาล และได้กำหนดกรอบวิธีการที่ต้องจัดทำฐานข้อมูลความต้องการแรงงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยที่สถานศึกษาจะต้องมีฐานข้อมูลการผลิตและการพัฒนาผู้เรียนให้เชื่อมโยงกับความต้องการในพื้นที่ของจังหวัดและตรงทิศทางการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องให้ภาคประชาชนในสังคม อันได้แก่ สถานประกอบการ และกลุ่มอาชีพอิสระเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บูรณาการการเรียนรู้คู่ไปกับการทำงานและร่วมกับสถานประกอบการหรือกลุ่มอาชีพอิสระ ทำให้เกิดแนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่มาเป็นฐานในการพัฒนา โดยเปิดโอกาสให้แก่ภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การกำหนดโจทย์ปัญหาหรือเป้าหมายที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียนของแต่ละพื้นที่การร่วมออกแบบการพัฒนาคุณภาพสนับสนุน ตลอดจนตรวจสอบการใช้ทรัพยากรการศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ที่สอดคล้องกับบริบทและ

ความต้องการสามารถตอบโจทย์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน บนฐานข้อมูลความรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2560) ในหลายจังหวัดของประเทศไทยที่ชุมชนหรือพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งได้มีการรวมตัวกันของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา สถานประกอบการมูลนิธิ รวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง (จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2560)

ประเทศไทยเริ่มแนวคิดกระจายบทบาทการศึกษา และเปิดให้เกิดการศึกษาเชิงพื้นที่มาตั้งแต่ราว พ.ศ.2533 อันเนื่องมาจากสาเหตุ ดังนี้ ประการแรกความตระหนักต่อภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการทบทวนบทบาทของการศึกษา และทุนมนุษย์ต่อการพัฒนาประเทศ ประการที่สอง การเกิดกระแสกระจายอำนาจการปกครองที่มาพร้อมกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และประการสุดท้าย ความเชื่อมั่นที่ลดลงต่อกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และพ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้มีการกระจายบทบาทจัดการศึกษาออกไปสู่พื้นที่มากขึ้น แต่การกระจายบทบาทดังกล่าวมีความทับซ้อนกันระหว่างสองหน่วยงาน ทางด้านกระทรวงศึกษาธิการเสนอให้กระจายบทบาทไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา (Educational service area: ESA) ส่วนกระทรวงมหาดไทยเสนอให้กระจายไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ส่วนกระทรวงศึกษาธิการได้ข้อสรุปว่าจะมีการกระจายบทบาทมาบริหารในรูปเขตพื้นที่การศึกษา เฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหลัก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ครั้งล่าสุดในปี2559 มีสาระสำคัญดังนี้ (1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคมีอำนาจหน้าที่ในแผนยุทธศาสตร์ภาพรวมของประเทศ ดูแลด้านบุคคล และดูแลด้านงบประมาณ (2) สำนักงานศึกษาธิการภาค ดูแลยุทธศาสตร์ภาค ประสานงาน และกำกับดูแลหน่วยตัดสินใจระดับจังหวัด และ (3) คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (ก.ศ.จ.) ซึ่งรับผิดชอบภารกิจแทนเขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.รับผิดชอบยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด และดูแลโรงเรียนในพื้นที่ของตนเอง โดยมีอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อ.ก.ศ.จ.) เป็นหน่วยสนับสนุน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาในเชิงพื้นที่ (Site or Area based Education) เป็นการปรับบทบาทบริหารการศึกษา ให้รัฐส่วนกลางหรือหน่วยระดับชาติตัดสินใจในเชิงปฏิบัติน้อยลงและถ่ายโอนบทบาทเหล่านั้นไปให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ระดับล่างมากยิ่งขึ้น ซึ่งครอบคลุมทั้ง “ระดับโรงเรียน” และ “ระดับภูมิภาค” 2 ซึ่งพบแนวคิด (Concept) ที่ใช้ควบคู่กับการศึกษาเชิงพื้นที่ได้อีกมาก เช่น การกระจายบทบาททางการศึกษา (Decentralization) และการจัดการศึกษาในระดับโรงเรียน (School based management: SBM) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) นอกจากนี้การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งแก้ปัญหาโดยใช้โจทย์พื้นที่เป็นฐานใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องตามบริบทความต้องการของพื้นที่ (วรชัย วิภูอุปโคตร, 2564)

จังหวัดชลบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวใน การจัดการศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลโดยใช้แนวคิดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐาน (Area Based Education Management) และการปฏิรูปการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ต้อง มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถของประชากรวัยเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ การศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรมการทำงาน และคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบ อาชีพ และเสริมสร้างศักยภาพและปลูกฝังให้นักเรียนมีสมรรถนะและความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในสังคมที่ มีการทำงานอุตสาหกรรมเป็นฐาน (Industry-Based Society) ให้สามารถประกอบอาชีพ สร้างรายได้ที่ มั่งคั่งและมั่นคง เป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมโลก จึงได้จัดทำโครงการการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดชลบุรี ตามโครงการปฏิรูปการศึกษา โดยใช้จังหวัดเป็นฐาน: การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โดยมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนวัยเรียน วัย แรงงานและวัยสูงอายุให้พัฒนาตนเองและพัฒนางานที่ตอบสนองต่อภาคเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้อาชีพหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี, 2560) โดยใช้รูปแบบ CHONBURI MODEL ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เด็กและเยาวชนใน ระบบการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งสถานศึกษา สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ ผู้บริหาร ครู บุคลากรและประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพให้เกิดกับผู้เรียนในทุกระดับ การศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมผู้เรียนและเยาวชนให้เป็นกำลังทรัพยากรที่มีคุณสมบัติ มีพฤติกรรมการทำงาน และเข้าสู่การทำงานอาชีพในภาคอุตสาหกรรมในอนาคตได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดเน้น ในการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และ ระดับเทคโนโลยี รวมทั้งการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นหรือระยะ ยาว ได้จัดทำแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสร้างเครือข่ายของสถาบันการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และรัฐบาล ใน การช่วยให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ การสนับสนุนด้านการเงิน และร่วมใช้ ทรัพยากร อันจะก่อให้เกิดการนำความรู้เชิงวิชาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเป็นการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเทศให้สามารถ แข่งขันกับระดับนานาชาติได้อย่างมั่นคงต่อไป สอดคล้องกับการ พัฒนาบุคลากร ด้านอาชีวศึกษาสู่ตลาดแรงงานภาคอุตสาหกรรมและการผลิต เพื่อยกระดับการแข่งขันของ ประเทศ มุ่งเน้นความร่วมมือสามประสาน Triple Helix (Stanford University, 2014) ประกอบด้วย ด้านการศึกษา ด้านความต้องการของภาคเอกชน และด้านนโยบายภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง อาศัยทฤษฎี เกี่ยวกับแนวคิดความต้องการแรงงานของภาคอุตสาหกรรมและการผลิต ตลอดจนทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับอุปสงค์และอุปทานของตลาดแรงงาน โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบ อาชีพและพฤติกรรมการทำงานอาชีพในจังหวัดชลบุรี (Industrious Behaviors and Characteristics) ใน 10 ด้าน ซึ่งการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดชลบุรีนั้นสถานศึกษาและหน่วยงาน ที่จัดการศึกษาต้อง

วิเคราะห์สภาพพื้นฐานและบริบทของจังหวัดชลบุรีเพื่อพิจารณาศักยภาพในการดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ และวิเคราะห์ข้อมูลวิถีการดำเนินชีวิต ความต้องการแรงงาน และการทำงานของประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นผู้ใช้บริการผลผลิตของสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจะนำมาสู่ การกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำการเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นและวินัยในการทำงานใน ภาคอุตสาหกรรมให้ประสบผลสำเร็จ ครอบคลุมด้านความรู้ (Knowledge) กระบวนการ (Process) และ เจตคติ (Attitude) โดยทำให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาและได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยอุตสาหกรรม และพฤติกรรมการทำงานอาชีพนี้แล้ว มันใจว่าจะสามารถนำไปใช้ในการทำงานภาคอุตสาหกรรมได้จริง สามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้ ได้อย่างแท้จริง และเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพใน ภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านอุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ อุตสาหกรรม เกษตร อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมก่อสร้างและที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี, 2560)

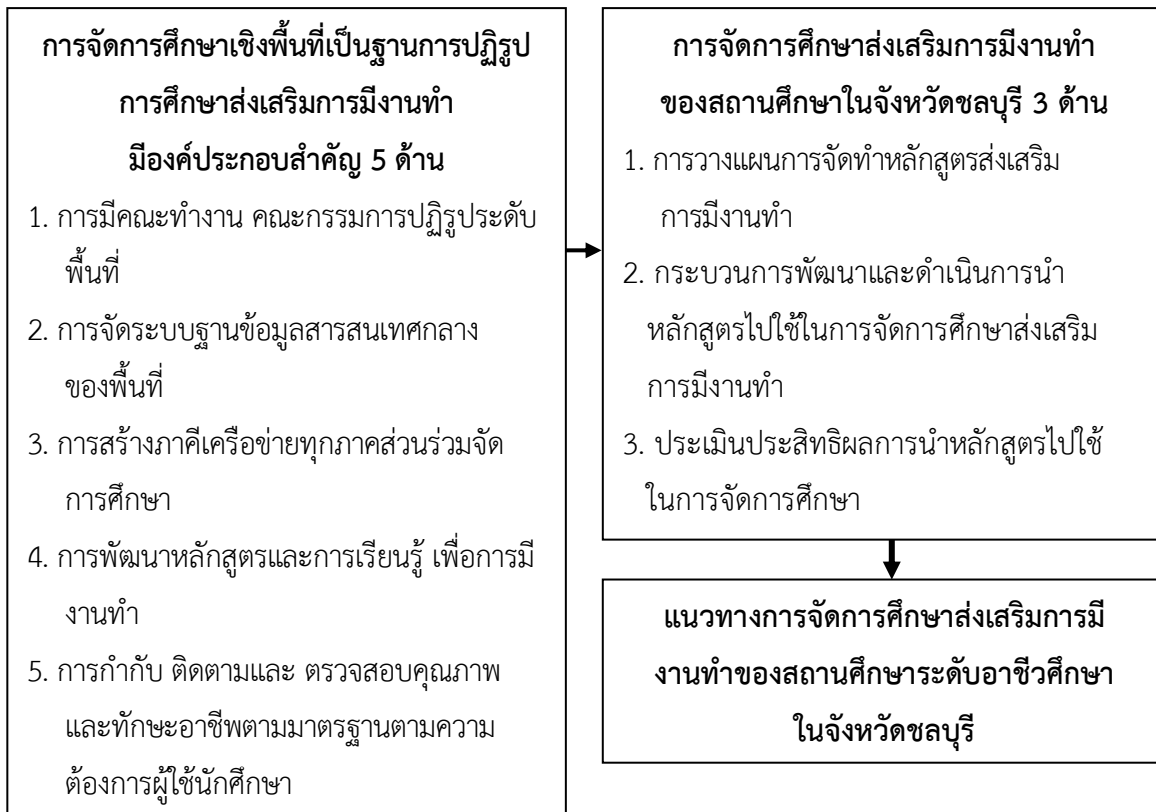
จากนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลโดยใช้แนวคิด การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐาน (Area Based Education Management) และการปฏิรูปการจัดการ การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยจึงได้เกิดแนวคิดที่จะศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมี งานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ทั้งนี้เพื่อเป็นกรอบทิศทางสำหรับสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษาที่สนใจในการนำไปใช้ในในการวางแผน พัฒนา การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำใน สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐานในการปฏิรูปการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ
2. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษา การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐานปฏิรูปการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ (นโยบายการศึกษาระดับชาติ แผนพัฒนาอาชีวศึกษา การปฏิรูปการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน และ รูปแบบการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ของกระทรวงศึกษาธิการ) และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ แยกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม การจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี ประชากร เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี อาชีวศึกษาทั้งภาครัฐ และเอกชน รวม 33 แห่ง มีผู้บริหารและครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 3,012 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำระดับอาชีวศึกษาทั้ง ภาครัฐและเอกชนจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี จำนวน 6 แห่ง จำนวน 341 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) 2) ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำของจังหวัดชลบุรีที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งจังหวัดชลบุรีที่ 84/2559 (2560) จำนวน 10 คน กลุ่มตัวอย่างใช้ในการสัมภาษณ์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของจังหวัดชลบุรีที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งจังหวัดชลบุรีที่ 84/2559 (2560) จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ในการศึกษา คือ 1) การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เป็นฐานการปฏิรูปการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การมีคณะทำงาน คณะกรรมการปฏิรูประดับพื้นที่การจัดระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกลางของพื้นที่การสร้างภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนร่วมจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ และการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและทักษะอาชีพตามมาตรฐานตามความต้องการผู้ใช้นักศึกษา 2) การจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาในจังหวัดชลบุรี 3 ด้าน ได้แก่ การวางแผนการจัดทำหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำ กระบวนการพัฒนาและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ และประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการศึกษา และ 3) แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือจากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา หลักการและทฤษฎี จากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมาสร้างเป็นแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .895

4. แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หার้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน

การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของ สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี	ระดับการดำเนินงาน (n=341)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านที่ 1 การวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อ การมีงานทำของสถานศึกษา	3.96	.289	มาก	3
ด้านที่ 2 กระบวนการพัฒนาและดำเนินการ หลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี	4.20	.221	มาก	2

การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของ สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี	ระดับการดำเนินงาน (n=341)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านที่ 3 ประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัด การศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของ สถานศึกษาจังหวัดชลบุรี	4.22	.249	มาก	1
รวม	4.13	.166	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี มีการดำเนินงานของครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ 3 ประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรีผ่านคุณภาพผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.22) รองลงมาเป็น ด้านที่ 2 กระบวนการพัฒนาและดำเนินการนำหลักสูตรการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี ($\bar{X}$ = 4.20) และด้านที่ 1 การวางแผนการจัดทำหลักสูตรเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 3.96) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนด้านการประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรี

ด้านประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษา เพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษา	ระดับการดำเนินงานของครูผู้สอน (n=341)			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ชื่อสัตย์	3.88	.924	มาก	8
2. ระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา	4.13	.819	มาก	4
3. ใฝ่เรียนรู้	4.13	.825	มาก	5
4. ขยันและอดทน	3.72	.452	มาก	9
5. ประหยัด	4.68	.466	มากที่สุด	2
6. ปลอดภัย	4.44	.898	มาก	3
7. คิดสร้างสรรค์	4.68	.465	มากที่สุด	1
8. ทำงานเป็นทีม	4.13	.825	มาก	6
9. จิตสาธารณะ	4.09	.837	มาก	7
รวม	4.21	.723	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านประเมินประสิทธิผลการนำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ของสถานศึกษาจังหวัดชลบุรีผ่านคุณภาพผู้เรียนมีความสำคัญจำเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงาน

คุณลักษณะนิสัยเพื่อการประกอบอาชีพ 9 ประการ (Attitude) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}= 4.68$) รองลงมา ประหยัด ($\bar{X}= 4.68$) ปลอดภัย ($\bar{X}= 4.44$) ตามลำดับและขยันและอดทน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}= 3.72$)

ส่วนที่ 2 แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี

การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะทำงานการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของจังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน พบว่า พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 8 คน และเพศหญิง จำนวน 2 คน อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 40-60 ปี ระดับการศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอก มีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 10 ปี ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการ 3 คน และเป็นครู 2 คน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) หาค่าความถี่ของข้อมูลและจัดอันดับ ผลสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน มาประมวลผลนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรี สรุปผลสัมภาษณ์ตามประเด็นคำถาม 2 ประเด็น จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า แนวทางการจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ที่ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการในวางแผนและการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนในการบริหารจัดการศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ โดยเฉพาะข้อมูลความต้องการแรงงาน นโยบายของรัฐ บริบทที่แวดล้อมของสถานศึกษา
3. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำในท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การระดมทรัพยากรและอื่น ๆ
4. พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำสอดคล้องมาตรฐานอาชีพ มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ และการจัดการเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างคนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
5. การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนพื้นมีส่วนร่วมในการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข กลไกการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำชัดเจน

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในจังหวัดชลบุรีมีองค์ประกอบที่เป็นประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลด้านแนวทางการจัดการศึกษา ส่งเสริมการมีงานทำของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี ที่ควรมีองค์ประกอบดังนี้

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการในวางแผนและการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่เป็น เช่นนี้เพราะการทำงานใด ๆ ไม่สามารถกระทำได้เพียงลำพังต้องเกิดจากความคิดร่วมกันของบุคลากรที่ได้ ทำงานร่วมกัน เป็นไปตามที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี (2560) ระบุไว้ว่าการสร้างภาคีเครือข่าย ความร่วมมือที่สมัครใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย (ร่วมคิด/วางแผน ร่วมทำ ร่วมประเมินผล) ซึ่งสอดคล้องกับวรชัย วิภูอุปโคตร (2564) ที่ว่า ความสำเร็จของการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่บรรลุผลสำเร็จ นั้น ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้รับบริการอื่น ๆ ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วน ต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อนำไปสู่กระบวนการในการบริหารจัดการ “คณะทำงานและการบริหารจัดการ (Working Group and Management)” ที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการขับเคลื่อนการพัฒนา

2. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อข้อมูลในการตัดสินใจหรือวางแผนในการบริหารจัดการ การศึกษาส่งเสริมการมีงานทำ โดยเฉพาะข้อมูลความต้องการแรงงาน นโยบายของรัฐ บริบทที่แวดล้อมของ สถานศึกษาที่จำเป็นต้องมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพราะข้อมูลสารสนเทศจะช่วยให้เกิดการตัดสินใจใน การวางแผนเพื่อการพัฒนาได้ตรงตามความต้องการแรงงานในพื้นที่ ทำให้สามารถนำไปวางแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ (2558) ข้อมูลที่ได้มีการจัด การทำการประมวลผลแล้วจนมีความสมบูรณ์ให้เป็นสารสนเทศ สามารถนำมา ใช้ประกอบการตัดสินใจใน การบริหาร การวางแผนหรือนำไปใช้ในการสื่อความหมายให้บุคคลอื่นเข้าใจ เป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จ ของการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกด้าน ทั้งด้านการจัด การเรียนการสอน การระดมทรัพยากรและอื่น ๆ สอดคล้องกับกล้า ทองขาว (2558) ที่ว่าผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเลือกหลักสูตรการเรียนตามความสนใจ ความ ถนัด และศักยภาพของผู้เรียน โดยประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อการเรียนที่สอดคล้อง และ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและพื้นที่และสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบความร่วมมือสาม ประสาน (The Triple Helix Concept) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติของประเทศไทย (2557) ที่ว่าช่วยให้ เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้สร้างเครือข่ายของสถาบันการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และรัฐบาลให้เกิดการ แลกเปลี่ยนความรู้ เกิดการสนับสนุนด้านการเงิน และการร่วมใช้ทรัพยากร อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการ นำความรู้เชิงวิชาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเทศให้ สามารถแข่งขันกับระดับนานาชาติได้อย่างมั่นคงต่อไป

4. พัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการมีงานทำสอดคล้องมาตรฐานอาชีพ มีความทันสมัยและมุ่งตอบโจทย์ ความต้องการของประเทศ และการจัดการเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนไปสู่การสร้างคนให้มีทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21 ที่เป็นเช่นนี้เพราะคุณภาพของคนเป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการเสริมสร้างคนให้ทักษะวิชาการ วิชาชีพและวิชาชีพชีวิต มีสมรรถนะตามสาขาวิชาที่เรียน สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 จะให้เกิดทักษะ 3 ด้าน

คือทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2563) ที่มีจุดเน้นในการพัฒนากำลังคนรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายและจัดการศึกษารองรับการพัฒนาคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อการคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561-2580) ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้นพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข

5. การกำกับ ติดตามและ ตรวจสอบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในชุมชนพื้นที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบย้อนกลับเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข กลไกการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำชัดเจน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การกำกับติดตามและตรวจสอบคุณภาพจะช่วยให้สามารถนำผลไปพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวรชัย วิญญูปรโคตร (2562) ที่ว่าการดำเนินการสร้างการมีส่วนร่วมมีกระบวนการดำเนินการ ตามกรอบการจัดการแบบ PDCA เพราะการตรวจสอบย้อนกลับ การประเมินผลเพื่อปรับปรุง และการสรุปผลกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในพื้นที่ ซึ่งทำให้บรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual benefit) การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านการบรรลุผลประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายระหว่างสถานศึกษากับชุมชนในพื้นที่ในการดึงดูดให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการร่วมคิด ร่วมลงมือทำ และร่วมกันติดตามผล พัฒนาร่วมกันในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สถานศึกษาที่จะนำแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำไปใช้ควรเป็นสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่บริบทเช่นเดียวกันหรือคล้ายกัน
2. สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอื่น สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับระดับการศึกษาที่จัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อการมีงานทำที่รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามบริบทของสถานศึกษา
2. ควรศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา
3. ควรศึกษาวิจัยการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับคุณภาพนักเรียน นักศึกษา ผู้แรงงานในระดับสากล

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กล้า ทองขาว. (2558). การจัดการศึกษาแบบยึดพื้นที่เป็นฐาน. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(2): 21-36.

- คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน. (2559). **หลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อ
การมีงานทำระดับอาชีวศึกษา โครงการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดชลบุรี**. ชลบุรี: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.
- จุฬารักษ์ มาเสถียรพงษ์ และคณะ. (2560). **รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการประสานงานวิจัย
และพัฒนากิจการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเชิงพื้นที่**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- วรชัย วิภูอุปโภคตร. (2564). การจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ. **วารสารปัญญาภิวัฒน์**, 13(3): 320-332.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560-2579**.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. เข้าถึงข้อมูลจาก <http://www.vec.go.th>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). **นโยบาย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนา
กำลังคนอาชีวศึกษาสู่สากล พ.ศ. 2555-2569**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคต
ประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.).
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2557). **การพัฒนานวัตกรรมของสวีเดน**. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
เข้าถึงข้อมูลจาก <http://www.nia.or.th/innolinks/200803/innovupdate.htm>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **รูปแบบการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่:
บทเรียนทางเลือก และเงื่อนไขความสำเร็จ**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2562-2564) จังหวัดชลบุรี**.
ชลบุรี: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3): 607-610.
- Likert, R. (1993). **The Method of Constructing and Attitude Scale**. In Reading in Fishbein,
M(Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp.90-95). New York: Wiley & Son.
- Stanford, U. (2014). Triple Helix Research Group, The Triple Helix concept, [Online],
Retrieved from http://triplehelix.stanford.edu/3helix_concept.